

Bản án số: **122/2023/HS-PT**

Ngày: 28 - 6 - 2023

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH ĐẮK LẮK**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Hạnh Vân;

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Ngọc Sâm;

Bà Nguyễn Thị Nhung.

- Thư ký phiên tòa: Bà Khổng Thị Hoa – Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Lắk.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đắk Lắk tham gia phiên tòa: Ông Vũ Đình Tân - Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 6 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Lắk, xét xử phúc thẩm công khai vụ án hình sự phúc thẩm thụ lý số: 130/2023/TLPT-HS, ngày 16/5/2023 đối với bị cáo Ma A H và 01 bị cáo khác, về tội “Giữ người trái pháp luật”. Do có kháng cáo của các bị cáo đối với Bản án hình sự sơ thẩm số 06/2023/HS-ST ngày 28/3/2023 của Tòa án nhân dân huyện M’Đrăk, tỉnh Đắk Lắk.

Các bị cáo có kháng cáo:

1. Ma A H, sinh ngày 25/10/1996 tại huyện B, tỉnh Lào Cai; nơi cư trú: Thôn A, xã C, huyện M, tỉnh Đắk Lắk; Dân tộc: Mông; Tôn giáo: Tin lành; Giới tính: Nam; Trình độ học vấn: 12/12; Nghề nghiệp: làm nông; Con ông Ma A S và bà Ma Thị D; Vợ là Thào Thị H và có 04 con, con lớn sinh năm 2017, con nhỏ sinh năm 2021. Tiền án, tiền sự: Không; Bị cáo hiện đang tại ngoại, có mặt tại phiên tòa.

2. Thào Seo P, sinh ngày 19/4/1994 tại huyện C, tỉnh Tuyên Quang; nơi cư trú: Thôn A, xã C, huyện M, tỉnh Đắk Lắk; Dân tộc: Mông; Tôn giáo: Tin lành; Giới tính: Nam; Trình độ học vấn: 12/12; Nghề nghiệp: làm nông; Con ông Thào Seo H và bà Lý Thị M; Vợ là Ma Thị V và có 01 con sinh năm 2022. Tiền án, tiền sự: Không; Nhân thân: ngày 10/4/2020, bị Công an xã Cư San xử phạt hành chính về hành vi khai thác khoáng sản trái phép, bằng hình thức cảnh cáo, tại Quyết định xử phạt số 04/QĐ-XPHC. Bị cáo hiện đang tại ngoại, có mặt tại phiên tòa.

Người bào chữa cho các bị cáo Ma A H và Thào Seo P: Ông Nguyễn Hữu H, Trợ giúp viên pháp lý, thuộc Trung tâm trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh Đắk Lắk, địa chỉ: đường L, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk, có mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Ma A H, Thào Seo P cùng một số hộ dân thôn A, B và C, xã C, huyện M, tỉnh Đắk Lắk là những đối tượng thuộc danh sách được UBND huyện M phê duyệt tiền đền bù, hỗ trợ, giải phóng mặt bằng, tái định cư để thực hiện dự án công trình Hồ chứa nước Không Pắc Thượng. Khoảng 08 giờ ngày 29/3/2022, Trung tâm Phát triển quỹ đất huyện M (sau đây gọi tắt là Trung tâm) tổ chức chi trả tiền tại Sở Chỉ huy phòng, chống lụt bão thôn 9, 10 và 11, xã Cư San nên H, P và rất đông những người dân đã đến nơi chi trả tiền gặp ông Trương Đình L giám đốc Trung tâm và ông Lê Văn H phó giám đốc Trung tâm đang có mặt tại đây để trình bày về các ý kiến thắc mắc của người dân. Do đã có quyết định của cơ quan có thẩm quyền, nên ông L và ông H không trả lời các câu hỏi của người dân. Lúc này H đi đến xe ô tô của H lấy 01 ổ khoá rồi đem đến khoá cửa cổng trụ sở lại với mục đích giữ ông L và ông H lại đồng thời gây áp lực để cơ quan cấp trên phải cử người có thẩm quyền vào giải quyết, do bị các đối tượng bao vây khoá cổng ông L đã gọi điện thoại báo cáo về UBND huyện M.

Nhận tin báo, UBND huyện M cử ông Nguyễn Đức Th - Phó chủ tịch UBND huyện cùng với ông Trần Tiến D - Chánh văn phòng HĐND&UBND huyện đến giải quyết vụ việc. Khoảng 11 giờ 30 phút cùng ngày ông Th đến trụ sở thì H mở cửa cho vào, sau khi vào H tiếp tục khoá cửa cổng trụ sở lại và đứng canh giữ cửa cổng, ngoài ra H còn nhờ P cầm chìa khoá để giữ cổng với mục đích không cho ông L, ông H và ông Th được rời khỏi trụ sở. Đến khoảng 12 giờ 30 phút cùng ngày, sau khi đã tiến hành trả lời, giải đáp nhiều lần nhưng không được người dân chấp nhận thì ông Th đề nghị người dân cho ông Th được rời khỏi trụ sở nhưng H, P cùng một số đối tượng ngăn cản, lớn tiếng đe dọa gây áp lực để buộc ông Th, ông L phải tiếp tục ở lại giải quyết, đối thoại với người dân, không cho rời khỏi trụ sở. Thấy các đối tượng khoá cửa và giữ người như vậy thì ông Th rất bức xúc nên đã chỉ đạo các cán bộ Công an huyện M'Đrăk phá khoá cửa cổng, nhưng bị đe dọa, ngăn cản nên không thực hiện được.

Khoảng 17 giờ 30 phút cùng ngày, lãnh đạo các phòng, ban của UBND huyện M gồm các ông Khương Văn Ph, Võ Văn A, Nguyễn Thế Th và đại diện Ban quản lý dự án đầu tư, giao thông - Nông thôn tỉnh Đắk Lắk là ông Võ Thành T đã đến trụ sở để cùng ông Th và ông L đối thoại với người dân. Đến khoảng 23 giờ 40' phút cùng ngày, việc đối thoại giữa người dân và tổ công tác kết thúc nên các đối tượng đã mở cửa cổng cho đoàn công tác rời khỏi trụ sở. Ông L bị giữ từ 8 giờ 30' đến 23h 40' cùng ngày, ông Th bị giữ từ khoảng 12 giờ 30' đến 23h 40' cùng ngày ông H bị giữ từ 8 giờ 30' cho đến khoảng 16h cùng ngày.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 06/2023/HS-ST ngày 28/3/2023 của Tòa án nhân dân huyện M'Đrăk, tỉnh Đắk Lắk đã quyết định:

Tuyên bố: bị cáo Ma A H và bị cáo Thào Seo P phạm tội: “Giữ người trái pháp luật”.

- Xử phạt Ma A H 02 (hai) năm 09 (chín) tháng tù. Thời hạn chấp hành hình phạt tù tính từ ngày bị cáo đi thi hành án.

- Xử phạt Thào Seo P 02 (hai) năm 03 (ba) tháng tù. Thời hạn chấp hành hình phạt tù tính từ ngày bị cáo đi thi hành án.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn quyết định về xử lý vật chứng, án phí và tuyên

quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ngày 31/3/2023 và ngày 03/4/2023, Ma A H và Thào Seo P có đơn kháng cáo bản án sơ thẩm, với nội dung: Các bị cáo xin giảm nhẹ hình phạt và được hưởng án treo hoặc hình phạt cải tạo không giam giữ.

Tại phiên tòa phúc thẩm, các bị cáo Ma A H và Thào Seo P giữ nguyên yêu cầu kháng cáo và đã khai nhận toàn bộ hành vi mà các bị cáo đã thực hiện đúng như nội dung vụ án đã được tóm tắt nêu trên.

Quá trình tranh luận tại phiên tòa, đại diện Viện kiểm sát đã đánh giá tính chất, mức độ hành vi phạm tội của các bị cáo và cho rằng Tòa án cấp sơ thẩm đã xét xử bị cáo Ma A H và Thào Seo P phạm tội “Giữ người trái pháp luật”, theo điểm c, đ khoản 1 Điều 157 của Bộ luật hình sự là có căn cứ và đúng pháp luật. Về mức hình phạt mà bản án sơ thẩm đã xử phạt đối với bị cáo Ma A H là 02 năm 09 tháng tù; xử phạt bị cáo Thào Seo P 02 năm 03 tháng tù là phù hợp và tương xứng với hành vi của các bị cáo. Đại diện Viện kiểm sát đề nghị Hội đồng xét xử:

Căn cứ điểm a, khoản 1 Điều 355, Điều 356 của Bộ luật tố tụng hình sự: Không chấp nhận kháng cáo của bị cáo Ma A H và Thào Seo P, giữ nguyên bản án sơ thẩm về hình phạt.

Người bào chữa cho các bị cáo Ma A H và Thào Seo P là ông Nguyễn Hữu H trình bày: Đề nghị HĐXX xem xét, đánh giá chứng cứ toàn diện đầy đủ, khách quan để không làm oan người vô tội, không bỏ lọt tội phạm. Các bị cáo là người dân tộc thiểu số sinh sống tại xã có điều kiện kinh tế, xã hội đặc biệt khó khăn, nên phần nào nhận thức pháp luật còn hạn chế.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, không bị kháng cáo, kháng nghị tiếp tục có hiệu lực pháp luật.

Các bị cáo không tranh luận, bào chữa gì thêm và đề nghị Hội đồng xét xử giảm nhẹ hình phạt và cho các bị cáo được hưởng án treo.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] Tại phiên tòa phúc thẩm, các bị cáo Ma A H và Thào Seo P đã khai nhận hành vi phạm tội của mình, phù hợp với lời khai của các bị cáo tại Cơ quan điều tra, tại phiên tòa sơ thẩm, phù hợp với lời khai của những người tham gia tố tụng khác và phù hợp với các tài liệu, chứng cứ khác đã được thu thập có trong hồ sơ vụ án. Như vậy, đã có đủ cơ sở kết luận: Ngày 29/3/2022, tại thôn 11, xã Cư San, huyện M’Đrăk, Ma A H, Thào Seo P và một số đối tượng khác cùng nhau thực hiện hành vi giữ ông Nguyễn Đức Th, ông Trương Đình L và ông Lê Văn H trong khi những người này đang thực hiện chi trả tiền bồi thường, hỗ trợ giải phóng mặt bằng và đối thoại với người dân. H và P đã sử dụng ổ khóa của H khóa cổng sở chỉ huy để giữ các bị hại, không cho ra ngoài trụ sở. Hành vi của các bị cáo xâm phạm đến quyền tự do đi lại của ông Nguyễn Đức Th, ông Trương Đình L và ông Lê Văn H trong khoảng thời gian từ 8h 30’ đến 23h 40’ ngày 29/3/2022. Do đó, bản án sơ thẩm đã xét xử các bị cáo Ma A H, Thào Seo P, về tội “Giữ người trái pháp luật” theo điểm c, đ khoản 2

Điều 157 Bộ luật hình sự, là có căn cứ và đúng người, đúng tội.

[2] Xét kháng cáo của các bị cáo Ma A H và Thào Seo P, Hội đồng xét xử xét thấy:

Tại cấp sơ thẩm các bị cáo thừa nhận toàn bộ hành vi của mình nhưng nhận thức của các bị cáo thì hành vi đó không phải là phạm tội, Tòa án cấp sơ thẩm không áp dụng cho các bị cáo Ma A H và Thào Seo P tình tiết giảm nhẹ thành khẩn khai báo là thiếu sót. Sau khi án sơ thẩm xử xong các bị cáo nhận thức được hành vi của mình là vi phạm pháp luật nên đã trực tiếp viết thư xin lỗi bị hại, thể hiện sự ăn năn của các bị cáo nên cần áp dụng bổ sung tình tiết giảm nhẹ này cho các bị cáo. Bản thân các bị cáo là người dân tộc thiểu số nên trình độ nhận thức pháp luật có phần hạn chế, gia đình bị cáo Ma A H thuộc diện hộ nghèo, quá trình tham gia công tác đoàn tại địa phương bị cáo được tặng thưởng nhiều giấy khen; bị cáo Thào Seo P có hoàn cảnh gia đình đặc biệt khó khăn và đã từng tham gia nghĩa vụ quân sự. Đây là các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự tại điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình sự nên cần áp dụng thêm cho các bị cáo.

Mặc dù áp dụng thêm tình tiết giảm nhẹ nhưng xét mức hình phạt 02 năm 9 tháng tù đối với bị cáo Ma A H và 02 năm 03 tháng tù đối với bị cáo Thào Seo P mà tòa án cấp sơ thẩm đã áp dụng đối với các bị cáo là phù hợp, tương xứng với tính chất, mức độ hành vi phạm tội của các bị cáo nên không có căn cứ chấp nhận nội dung kháng cáo xin giảm nhẹ hình phạt của các bị cáo. Tuy nhiên, xét thấy các bị cáo Ma A H và Thào Seo P phạm tội xuất phát từ sự hạn chế trong nhận thức pháp luật, mong muốn đối thoại với cán bộ làm công tác bồi thường khi thu hồi đất và các bị cáo có nhiều tình tiết giảm nhẹ, chưa có tiền án tiền sự và có nơi cư trú rõ ràng, nên không cần thiết phải cách ly các bị cáo ra khỏi đời sống xã hội, mà cho các bị cáo tự cải tạo tại chỗ dưới sự giám sát, giáo dục của chính quyền địa phương và gia đình cũng đảm bảo được việc cải tạo, giáo dục đối với các bị cáo. Do đó, cần chấp nhận một phần kháng cáo của các bị cáo Ma A H và Thào Seo P sửa bản án sơ thẩm về biện pháp chấp hành hình phạt đối với Ma A H và Thào Seo P.

[3] Về án phí: Do kháng cáo được chấp nhận nên các Ma A H và Thào Seo P không phải chịu án phí hình sự phúc thẩm.

[4] Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị, nên Hội đồng xét xử không xem xét và đã có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

[1] Căn cứ: điểm b khoản 1 Điều 355; điểm e khoản 1 Điều 357 của Bộ luật tố tụng hình sự.

Chấp nhận một phần kháng cáo của các bị cáo Ma A H và Thào Seo P; sửa Bản án hình sự sơ thẩm số: 06/2023/HS-ST ngày 28/3/2023 của Tòa án nhân dân huyện M'Đrăk, tỉnh Đắk Lắk về biện pháp chấp hành hình phạt đối với các bị cáo Ma A H và Thào Seo P.

[2] Về tội danh và hình phạt:

Áp dụng: điểm c, đ khoản 2 Điều 157; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51, khoản 1, khoản 2, khoản 5 Điều 65 của Bộ luật hình sự.

Xử phạt: Ma A H 02 (hai) năm 09 (chín) tháng tù, về tội: “*Giữ người trái pháp luật*”, nhưng cho hưởng án treo. Thời gian thử thách là 05 (năm) năm, tính từ ngày tuyên án phúc thẩm.

Xử phạt: Thào Seo P 02 (hai) năm 03 (ba) tháng tù, về tội: “*Giữ người trái pháp luật*”, nhưng cho hưởng án treo. Thời gian thử thách là 04 (bốn) năm 06 (sáu) tháng, tính từ ngày tuyên án phúc thẩm.

Giao các bị cáo Ma A H và Thào Seo P cho Ủy ban nhân dân xã Cư San, huyện M’Đrăk, tỉnh Đắk Lắk, để giám sát, giáo dục bị cáo trong thời gian thử thách. Gia đình bị cáo có trách nhiệm phối hợp với chính quyền địa phương trong việc giám sát, giáo dục bị cáo. Trường hợp bị cáo thay đổi nơi cư trú thì thực hiện theo quy định tại khoản 3 Điều 92 của Luật thi hành án hình sự năm 2019.

Trong thời gian thử thách, người được hưởng án treo cố ý vi phạm nghĩa vụ hai lần trở lên thì Tòa án có thể quyết định buộc người được hưởng án treo phải chấp hành hình phạt tù của bản án đã cho hưởng án treo.

[3] Về án phí: Áp dụng Điều 23 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

Bị cáo Ma A H và Thào Seo P không phải chịu án phí hình sự phúc thẩm.

[4] Các quyết định khác của bản án sơ thẩm, không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- TAND tối cao;
- TAND cấp cao tại Đà Nẵng;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk (02 bản);
- Phòng HSNV Công an tỉnh Đắk Lắk;
- Văn phòng CQCSĐT CA tỉnh Đắk Lắk;
- Sở Tư pháp;
- TAND huyện M’ Đrăk;
- VKSND huyện M’ Đrăk;
- Công an huyện M’ Đrăk;
- Chi cục THADS huyện M;
- Bị cáo;
- Công thông tin điện tử Tòa án;
- Lưu Hồ sơ.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(Đã ký)

Nguyễn Thị Hạnh Vân